

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 51

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 27 oktober 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) - Verplichte bijdrage aan promotiefonds

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing vzw is een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) van het beleidsdomein Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid. VLAM voert promotie voor de producten en diensten van de sectoren landbouw, tuinbouw, visserij en agrovoeding. VLAM ontvangt zijn inkomsten van de Vlaamse overheid, maar ook van agrarische producenten en marktdeelnemers.

Zo zijn er elf sectorgroepen met vertegenwoordigers uit de verschillende sectorgeledingen, die 'zorgen voor een vlotte samenwerking met de diverse landbouwsectoren'. Die sectorgroepen beslissen over de bijdragesystemen en bepalen in overleg met VLAM de strategie en doelstellingen, die dan uitmonden in concrete promotieactiviteiten. Overkoepelend is er het Bestuursorgaan waarin, naast de afgevaardigden van de sectorgroepen, de vertegenwoordigers van de representatieve beroepsorganisaties uit de land- en tuinbouw, handel en distributie zetelen.

De sectorgroepen hebben bevoegdheid over alle promotie-aangelegenheden die betrekking hebben op hun sector. Zij kunnen onder meer voorstellen een verplichte bijdrage in te voeren per product of per groep van producten en bepalen hoe het promotiebudget ingezet wordt. Zo moeten bijvoorbeeld alle personen die een frituur hebben en die in Vlaanderen gevestigd zijn een jaarlijkse verplichte bijdrage betalen van 68 euro per vestiging aan het promotiefonds 'friet'. Voor de referentieperiode 2023 werd dat na indexatie al opgetrokken tot 76 euro.

In het verleden kwamen over die verplichte bijdragen al meermaals klachten. Zo staat ook in het jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst het voorbeeld van een kleinschalig werkende tuinaannemer die aangaf dat ze op zichzelf al goed genoeg haar doelgroep bereikte, en de algemene promotie van VLAM via het promotiefonds 'niet-eetbare tuinbouwproducten' voor haar helemaal geen meerwaarde had.

1. Hoe staat de minister tegenover de verplichte bijdragen van onze landbouwers, tuinbouwers, vissers en andere ondernemers aan VLAM? Vindt de minister het niet cynisch dat die hardwerkende Vlamingen verplicht moeten betalen voor reclame die ze zelf niet eens op die manier willen en/of nodig hebben? Acht de minister het niet opportuun om onze ondernemers zelf vrijheid te geven om al dan niet een bijdrage te leveren aan bepaalde promotiefonds, en hen met de Vlaamse diensten dus te steunen in plaats van extra te belasten? Zo ja, welke maatregelen/initiatieven zal de minister daartoe nemen?

2. Welke bedragen zijn sinds 2019 jaarlijks al verworven door VLAM via het innen van verplichte bijdragen aan de promotiefonds? Graag een overzicht van het totale bedrag per jaar, alsook een indeling per promotiefonds. Welke reclames werden per sectorgroep exact met die bijdragen betaald? Hoe verhouden die cijfers zich tegenover de jaarlijkse werkingsmiddelen die VLAM van de Vlaamse Regering ontvangt? Hoe evalueert de minister die cijfers?

ANTWOORD

op vraag nr. 51 van 27 oktober 2023

van **STEFAN SINTOBIN**

1. De landbouwsector is een sector met meer dan 23.000 bedrijven. De verplichte bijdrage aan VLAM verenigt deze bedrijven. Deze groepering van bescheiden bedragen maakt dat de sector toch mooie, professionele en impactvolle campagnes kan opzetten en verhindert een doelloze versnippering van middelen.

Tegelijk zorgt VLAM voor een hefboomeffect door deze bijdrage in te zetten in EU gefinancierde programma's die veelal aan een verhouding 80/20 gefinancierd worden. De 20 is dan de eigen bijdrage.

Het is maar fair dat iedereen verplicht hetzelfde bijdraagt. Iedereen is in gelijke mate begunstigde van de promotie, het is dan ook normaal dat we zorgen dat iedereen gelijk bijdraagt. Tegelijk wens ik erop te wijzen dat de sectoren zelf via afgevaardigden uit hun eigen federaties en beroepsverenigingen beslissen over zowel de hoogte van de bijdrage als over de inzet van de middelen. VLAM voert dan als professioneel communicatiebureau transparant de opdrachten uit.

Naast de verplichte bijdragen zijn er ook enkele sectoren waar bedrijven een vrijwillige bijdrage leveren aan VLAM of waar licentievergoedingen gevraagd worden voor het gebruik van de labels streekproduct.be en rechtvanbijdeboer.

Beleidsmatig is het onze taak naar de toekomst en het grotere geheel te kijken. Ook het individu heeft evenwel zijn rechten. Daarom verwijs ik naar de goed bereikbare klachtendienst van VLAM en de laagdrempelige communicatie die mogelijk is. Individuele issues kunnen steeds met VLAM opgenomen worden. Het aantal klachten bij de Vlaamse ombudsdienst over VLAM is trouwens erg beperkt.

Een gemeenschappelijk systeem waarbij lasten en lusten gelijk verdeeld worden is dan ook de meest billijke manier van werken. Het geeft deze sectoren identiteit en stelt hun vakmanschap in een positief daglicht bij consumenten en handelaars.

2. Tabel 1 geeft een overzicht van de verplichte VLAM-bijdragen per sector voor de periode 2019 – 2022. Met deze promotiebudgetten voert VLAM sectorspecifieke campagnes die voortvloeien uit de individuele sectorstrategieën. Per sector staan jaarlijks verschillende campagnes op de agenda, deze worden uitgewerkt in functie van bepaalde producten en specifieke doelgroepen. Een overzicht van de gevoerde acties per sector is te vinden in de activiteitenverslagen van VLAM: www.vlaanderen.be/vlam/wie-zijn-we/activiteitenverslagen.

Tabel 1. Jaarlijks verplichte bijdragen aan VLAM (in euro) per sector in de periode 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Akkerbouw	654.689	756.357	680.291	714.235
Groenten- en fruit	2.031.332	1.492.601	821.928	1.166.829
Sierteelt	1.987.332	2.490.733	3.158.887	3.064.487
Rundvlees	910.417	858.718	1.019.623	830.930
Varkensvlees	3.457.487	3.507.997	3.566.125	3.337.479
Pluimvee, ei, konijn	299.360	245.193	268.146	270.977
Zuivel	3.254.076	3.385.102	3.116.206	3.492.913

Vis	187.666	260.620	204.448	222.583
Bio	342.652	381.896	401.790	452.278
Streekproducten	0	0	0	0
Korte keten	0	0	0	0
Totaal	13.125.011	13.379.217	13.237.444	13.552.711

Bron: boekhouding VLAM

Hiernaast ontvangt VLAM ook een werkingssubsidie van de Vlaamse Regering. Deze bedroeg voor de periode 2019 – 2022:

2019: 5.132.000 euro
2020: 4.861.000 euro
2021: 4.891.000 euro
2022: 4.956.000 euro